

JAARLIJKS CONGRES – VROEGSIGNALERING EN VROEGHULP 2020

5 februari 2020
Jaarbeurs, Utrecht

Door in een pril stadium te interveniëren kunnen grotere problemen op latere leeftijd worden verminderd of voorkomen.

Tijdens het Congres Vroegsignalering en Vroeghulp passeren verschillende aspecten van het op jonge leeftijd onderkennen en aanpakken van problemen de revue.

De zesde editie van het jaarlijkse Congres Vroegsignalering en Vroeghulp vindt plaats op 5 februari 2020 in Utrecht. Het congres informeert professionals over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van vroegsignalering en licht methodieken van vroeghulp uit. Het afwisselende programma biedt professionals vanuit allerlei disciplines verdieping en inspiratie.

Doelgroep

Dit congres is bedoeld voor iedereen die met baby's, peuters, kleuters en hun ouders werkt.

Leerdoelen

- Vroege ouder-kind interacties
- Herkenning van ontwikkelingsfasen van het kind en de ontwikkelingstaken van de ouders
- Signalering van geweld in gezinnen
- Een laagdrempelige methodiek om in gesprek te komen met ouders
- Video-feedback interventie voor jonge kinderen met autisme
- Vroegtijdige signalering van motorische ontwikkelingsproblemen
- Communicatie met kinderen die niet of nauwelijks praten
- Ontwikkelingsgericht behandelen van jonge kinderen met een ontwikkelingsproblematiek

Programma

09.15 uur Inloop en registratie

10.00 uur Opening van het congres door de dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 uur Dr. Cristina Colonnese [Universiteit van Amsterdam] - Vroege ouder-kindinteracties: de dans van aandacht, emoties en woorden geven aan

11.00 uur Dr. Claudine Dietz [Karakter] - Wanneer ouderschap minder vanzelfsprekend verloopt

11.45 uur Koffiepauze

12.15 uur Eerste ronde deelsessies: keuze uit 1A of 1B

Deelsessie 1A Drs. Yael Meijer [De Bascule] - Signalen van geweld in het gezin herkennen

Deelsessie 1B Drs. Katrien Laane [Lunamare] - Het geheim van de OpvoedParty

13.15 uur Lunchbuffet

14.00 uur Tweede ronde deelsessies: keuze uit 2A of 2B

Deelsessie 2A Dr. Irina Poslawsky [UMCU] - Video-feedback interventie voor jonge kinderen met autisme

Deelsessie 2B Dr. Marlou de Kroon [UMCG] - Motorische ontwikkelingsproblemen – wees er tijdig bij

15.00 uur Koffiepauze en wissel

15.30 uur Derde ronde deelsessies: keuze uit 3A of 3B

Deelsessie 3A Prof. dr. Hans van Balkom [Milo] - Communiceren met een kind dat niet of nauwelijks kan praten

Deelsessie 3B Drs. Judith Hoevenaars [Koninklijke Kentalis] - FloorPlay, een ontwikkelingsgerichte behandeling voor jonge kinderen

16.30 uur Afsluiting van het congres en naborrel

Sprekers en hun bijdrage

Dr. Cristina Colonesi

Bijdrage: Vroege ouder-kindinteracties: de dans van aandacht, emoties en woorden geven aan

Dr. Cristina Colonesi werkt als Universitair docent Ontwikkelingspsychopathologie aan de Universiteit van Amsterdam. Ze onderzoekt zowel de sociale en emotionele ontwikkeling in de baby- en in de kindertijd als de kwaliteit van de ouder-kindrelatie. Haar onderzoek is gericht op de normale en abnormale ontwikkeling en de processen en mechanismes in de jeugdinterventies.

Sociale contexten bepalen de sociale en emotionele ontwikkeling van het kind. In de eerste drie jaar van het leven, tijdens de vroege interacties met de ouders en andere relevante personen, leren kinderen hoe zij hun sociale partner kunnen activeren en gebruiken om informatie te verkrijgen, hun emoties te reguleren en nieuwe vaardigheden te leren. In haar lezing gaat Cristina in op recente onderzoekswijzen en -resultaten met betrekking tot de vroege interactie. Specifieke aandacht krijgen de mogelijke negatieve effecten van weinig communicatie, niet passende communicatie of ambivalente communicatie op de sociale-emotionele ontwikkeling van het kind.

Dr. Claudine Dietz

Bijdrage: Wanneer ouderschap minder vanzelfsprekend verloopt

Claudine Dietz is haar loopbaan gestart in het UMCU waar zij promoveerde op onderzoek naar de vroege screening van autisme. Hierna is zij opgeleid tot GZ-psycholoog en klinisch psycholoog en IMH-specialist DAIMH. Zij is werkzaam bij Karakter; daarnaast is Claudine hoofddocent IMH bij Rino Amsterdam en geeft zij onderwijs in IMH en FloorPlay.

Ouderschap ontwikkelt zich vanuit de interactie tussen ouder en kind. Soms verloopt dit minder vanzelfsprekend, bijvoorbeeld door ontwikkelingsproblemen bij het kind, psychische problemen bij de ouder of stresserende factoren vanuit de context. Elke ontwikkelingsfase van het kind vraagt wat anders van ouders en brengt dan ook andere risico's met zich mee.

In haar lezing focust Claudine op het herkennen van de ontwikkelingsfasen van het kind, de ontwikkelingstaken van ouders en de mogelijke mismatch hierin, hetgeen richting geeft aan behandeling.

Drs. Yael Meijer

Bijdrage: Signalen van geweld in het gezin herkennen

Yael Meijer is klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist DAIMH. Zij is hoofd behandelprogramma team 0-6 bij GGZ Centraal-Fornhese, behandelaar binnen het DGT-team van de Bascule en praktijkeigenaar. Zij is auteur van het boek 'Kiekeboom' Een jong kind dat opgroeit in een situatie van geweld en stress is voor iedereen onaanvaardbaar, ook voor de ouders. Gezinnen met de jongste kinderen zijn kwetsbaar. Tegelijkertijd zijn gewelds- en verwaarlozingssignalen juist bij deze doelgroep moeilijk tijdig te herkennen. Maar de gevolgen zijn groot. Hoe lukt het zorgprofessionals en hulpverleners om te durven kijken en in samenwerking met elkaar de kleinsten meer veiligheid te bieden? Yael zal hier in haar bijdrage op in gaan. Kom leren van elkaar!

Drs. Katrien Laane

Bijdrage: Het geheim van de OpvoedParty

Katrien Laane is pedagoog en trainer. Zij heeft HBO-Jeugdwelzijnswerk en Pedagogische wetenschappen gestudeerd en lange tijd gewerkt in zorg, welzijn, onderwijs en opvang. Vanaf 2006 is zij ondernemer in opvoedingsondersteuning en grondlegger van de OpvoedParty.

De OpvoedParty is een laagdrempelige methodiek en faciliteert professionals in zorg, welzijn, onderwijs en opvang om moeiteloos in gesprek te komen met allerlei ouders, die worstelen met alledaagse opvoedingsvragen. Daarnaast is de OpvoedParty een middel om ouderbetrokkenheid in onderwijs en kinderopvang op een eigentijdse manier vorm te geven. Katrien gaat in op de meerwaarde van de Opvoedparty's. Zij zal daarbij met name aandacht besteden aan de zogenaamde Altijd wat opvoedparty's, die speciaal bedoeld zijn voor ouders van zorgintensieve kinderen aan de hand van het 'Altijd wat spel'. Katrien zal onder meer illustreren hoe een OpvoedParty er uit ziet in de praktijk en ingaan op de werkzame factoren.

Dr. Irina E. Poslowsky

Bijdrage: Video-feedback interventie voor jonge kinderen met autisme

Irina Poslowsky is BIG-geregistreerd verpleegkundige en werkzaam op de afdeling Psychiatrie van het Universitair Medisch Centrum Utrecht als beleidsmedewerker Zorg, een veelzijdige functie, gericht op kwaliteit van zorg, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Tevens is zij docent Verplegingswetenschap aan de Universiteit Utrecht. In 2014 promoveerde zij op onderzoek naar het opvoeden van kinderen met autisme en ondersteuning van de vroege ouder-kindinteractie. Eén van de resultaten was de ontwikkeling en toetsing van een vroege video-feedbackinterventie.

VIPP-AUTI (Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting adapted to Autism) is een erkende ontwikkelingsgerichte gedragsinterventie voor jonge kinderen tot 6 jaar met (een vermoeden van) een autisme spectrum stoornis (ASS) en hun ouders/verzorgers. De interventie bestaat uit vijf huisbezoeken waarin filmfragmenten van ouder-kindinteracties in dagelijkse en spelsituaties worden gemaakt en vervolgens met de ouders besproken. Het doel is de ouderlijke sensitiviteit voor de (vaak ongewone) signalen van het jonge kind met

ASS (0-5 jaar) te vergroten. Sinds 2015 wordt de interventie in Nederland toegepast. Irina gaat tijdens haar bijdrage in op de achtergrond, werkwijze en inhoud van deze methode. Dit zal zij illustreren met voorbeelden uit de praktijk en beeldmateriaal.

Dr. Marlou de Kroon

Bijdrage: Motorische ontwikkelingsproblemen – wees er tijdig bij

Marlou de Kroon is arts Maatschappij & Gezondheid en epidemioloog, en werkt als universitair docent bij het UMCG in Groningen. Marlou is de projectleider van de JGZ-richtlijn Motorische Ontwikkeling. In haar onderzoek richt ze zich vooral op determinanten en predictie van gezonde groei en ontwikkeling van kinderen in de eerste 1000 levensdagen. Hierbij is praktische relevantie een belangrijk aandachtspunt.

Met het oog op tijdige interventie, is het belangrijk om motorische ontwikkelingsproblemen tijdig te signaleren. Welke problemen op dit vlak komen het meest voor en welke kinderen lopen een verhoogd risico hierop? Deze vragen vormen de rode draad van de deelsessie die Marlou verzorgt. Daarnaast zal zij ingaan op de samenwerking met andere disciplines in de vroege signalering van motorische ontwikkelingsproblemen.

Prof. Dr. Hans van Balkom

Bijdrage: Communiceren met een kind dat niet of nauwelijks kan praten

Hans van Balkom is oprichter van Stichting Milo: Wegbereiders in communicatie, een gespecialiseerd landelijk assessment- en behandelcentrum voor Ondersteunde Communicatie bij mensen met communicatief meervoudige beperkingen. Daarnaast is hij bijzonder hoogleraar aan Behavioural Science institute (BSI), Radboud Universiteit, en Senior-onderzoekersadviseur en consulent bij Koninklijke Kentalis, programmalijn CMB/Doofblind.

KLIN© is een evidence-based interventieprogramma voor kinderen van 3 tot 12 jaar met complexe, meervoudig bepaalde taalontwikkelingsstoornissen en ernstige belemmeringen in de communicatie met hun naaste omgeving. KLIN© werkt vanuit 'ankergestuurde instructie'. Een 'anker' is een thema dat aansluit bij de mogelijkheden van het kind, gekoppeld aan interesses, ervaring en beleving, rekening houdend met verschillen in kalender- en ontwikkelingsleeftijd. Hans licht de werking van het programma toe en gaat daarbij met name in op de KLINc-aanpak voor peuters en kleuters met meervoudig complexe beperkingen en hun ouders. KLINc staat voor Kinderen Leren Initiatieven Nemen in communicatie en is een behandelprogramma van Stichting Milo.

Drs. Judith Hoevenaars

Bijdrage: FloorPlay, een ontwikkelingsgerichte behandeling voor jonge kinderen

Judith Hoevenaars is Gz-psycholoog en werkt bij Audiologisch Centrum Kentalis in Brabant, waar ze onderzoek doet naar kinderen van 2 tot 10 jaar met spraak-taalproblemen en doofblindheid. Zij heeft zich verdiept in Floortime/FloorPlay en onder meer de Functional Emotional Assessment Scale (FEAS) vertaald. Ook is zij hoofddocent aan de opleiding Floorplay.

FloorPlay is gebaseerd op het gedachtegoed van Stanley Greenspan. Hij ontwikkelde het zogenaamde DIR-model en de behandeling Floortime. De Nederlandse variant FloorPlay is een praktische methode voor het werken met kinderen met uiteenlopende ontwikkelingsproblemen waaronder een autismespectrumstoornis of meervoudige beperking. Judith gaat in op het DIR-model aan de hand van 'the learning tree' van

Greenspan. Dit is een metafoor om het ontwikkelingsprofiel van het kind in interactie met de ouder in kaart te brengen en tips en suggesties te geven voor behandeling. Zij zal dit illustreren met beeldmateriaal. Tevens schenkt zij aandacht aan de laatste bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek.

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is opgeleid als sociaal-pedagogisch hulpverlener en werkte in die hoedanigheid onder meer in het sociaal-cultureel werk. Hij was gedurende 16 jaar als senior onderzoeker en docent werkzaam bij Zuyd Hogeschool, lectoraat Sociale Integratie. Guido promoveerde aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming bij vermoedens van kindermishandeling. Sinds 2006 is hij verbonden aan het Euregionaal Congresburo en het Centrum voor Educatie en Supervisie. Daarnaast is hij echtgenoot en (pleeg)vader. Ook is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het Steunpunt Mantelzorg Zuid.